

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 17 [813] | Субота, 23 квітня 1983 року | Ціна 2 коп.

ТРУДЯЩІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ! ВИЩЕ ПРАПОР СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ ЗА ВИКОНАННЯ І ПЕРЕВИКОНАННЯ ПО ВСІХ ПОКАЗНИКАХ ПЛАНУ 1983 РОКУ, ЗАВДАНЬ ОДИНАДЦЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ!

ХАЙ ЩЕ СИЛЬНІШОЮ, БАГАТШОЮ І КРАЩОЮ СТАНЕ НАША ВЕЛИКА БАГАТОНАЦІОНАЛЬНА БАТЬКІВЩИНА!

(Із Закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1983 року).

П'ЯТИРІЧКА: РІК ТРЕТІЙ

З ПОВНОЮ ВІДДАЧЕЮ

У швейному цеху Одеського виробничого об'єднання «Електрик» знають Л. В. Четову як наставника молоді, ударника комуністичної праці. Змінні норми виробітку трудівниця виконує в середньому на 140 процентів при хорошій якості роботи.

На знімку: (зліва направо) Л. В. Четова разом зі своєю ученицею швачкою-мотористкою В. К. Смирноюю.

Вагомих трудових успіхів досягли нечуючі трудівниці Голопристанського району, що на Херсонщині, під час всенародного свята праці — ленінського комуністичного суботника.

Самовіддано, творчо потрудився у день «червоної суботи» бондар заводу «Комунар» В. Д. Клименко, який на зекономленій сировині виконав норму виробітку на 150 процентів при високій якості продукції. Не відстав від товариша по роботі столяр цього ж підприємства А. І. Настасієнко, котрий теж домігся високих показників, працюючи на заощадженій сировині і матеріалах.

Високий трудовий ритм, заданий виробничиками, гідно підтримали трудівниці сільського господарства району. Робітниця радгоспу «Дніпровський» Ф. Амерзянова взяла зобов'язання на

честь свята праці виконати півтора змінних завдання. Не розійшлося слово з ділом в сумлінній трудівниці. Вона, а також столяр радгоспу А. Галушак, на «відмінно» впоралися із поставленими завданнями.

Вагомий внесок у здобутки нечуючих трудівників Голопристанського району у день Всесоюзного ленінського комуністичного суботника зробили працівники сфери побуту. Так, швець будинку побуту «Вербичка», що у м. Скадовську, М. Флоренко, а також швачки побутових закладів міст Каланчак і Гола Пристань Н. Кравченко і Р. Бабенко відзначили свято праці значним перевиконанням змінних завдань і високою якістю продукції.

Гроші, зароблені у день «червоної суботи», перераховано у фонд п'ятирічки.

О. ВОЛОШИНЮК.

ДЛЯ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

У книгарнях республіки з'явився план випуску літератури Політвидаву ЦК КПРС на 1984 рік. Велику увагу у тематичному плані відведено літературі, що присвячена проблемам комуністичного виховання, особливо молоді.

У наступному році у світ вийде словник «Коммунистическое воспитание». До нього увійшло понад 350 статей з різних питань теорії та практики комуністичного виховання, в яких характеризуються основні напрямки, форми та методи виховання. Велику увагу у ньому приділено інтернаціональному, патріотичному, правовому, атеїстичному, естетичному та фізичному вихованню, боротьбі з негативними явищами в нашому житті.

Відверта розмова з молоддю — кращий метод виховання. У своїй книзі «Социальные проблемы молодежи» автор, доктор історичних наук І. В. Бестужев-Лада, веде відверту розмову з молоддю про різні аспекти життя — роботу та навчання, суспільну діяльність та відпочинок, про сім'ю.

У серії «Личность, мораль, воспитание» видавництва в плані випустити п'ять книг, і кожна з них буде цікава по-своєму. У книзі «Самовоспитание личности», наприклад, розглядається проблема самовиховання у соціально-етичному аспекті і визначається його місце у формуванні комуністичної особистості.

Вченими та партійними працівниками підготовлено до друку книгу «Жить достойно», яка присвячена проблемам морального виховання молоді. Її перевидання включено до плану за проханнями багатьох читачів. Ще цілий ряд нових книг побачить світ у наступному році про готовність до подвигу, до героїчних вчинків, як моральних норм людей нашого соціалістичного суспільства.

На ці та інші книги вже тепер можна зробити попередні замовлення у центральній книгарні політичної книги «Прогандист» м. Києва та в книгарнях обласних і районних центрів республіки.

Т. ЗАХАРЧЕНКО.

3 маркою «Хімпрому»

СУМГАЙТ (Азербайджанська РСР), 19. Вагому прибавку потужностей найстарішому хімічному підприємству республіки забезпечить реконструкція виробництва, яка почалась в об'єднанні «Хімпром». До кінця п'яти-

річчя тут стане до ладу комплекс, здатний випускати дві тисячі тонн гербіцидів на рік. Продукцію «Хімпрому» використовують землероби всієї країни.

(ТАРС).

Щоб продуктивність зростала

Посилювати творчий характер роботи, постійно скорочувати ручну некваліфіковану і важку фізичну працю — одна з важливих складових частин плану соціального розвитку Львівського швейного підприємства «Силует».

Розв'язання цього питання пов'язано перш за все із зростанням проблеми трудових ресурсів, скороченням частки ручної праці, комплексної механізації виробництва. Саме завдяки цьому можна добитися значного

підвищення продуктивності праці.

Спеціалісти швейного підприємства розробили протягом минулого року і впровадили 30 заходів, які ввійшли до комплексного плану з наукової організації праці, нової техніки і раціоналізації.

Для скорочення ручної праці швачок-мотористок, впровадили в експлуатацію підвісну лінію передач напівфабрикатів на 1—3 та 2—4 потоках.

У текстильно-галантерейному цеху застосовано при-

стосування для механічного пошиття виробів при упакуванні, розроблено і впроваджено нову технологію з'єднання прокладки з клеєвою, замість застосування праски вагою 5—6 кілограмів.

По-новому проводиться на підприємстві і підрублювання низу жіночого халата.

На складі готової продукції встановили стрічковий транспортер для навантаження готової продукції на автомашини і для розвантаження одержаної тканини з конвейера на склад.

Впровадження всіх заходів з наукової організації праці, нової техніки і раціо-

налізації на Львівському швейному підприємстві «Силует» дало можливість збільшити охопленість робітників механізованою працею на 6,1 процента, а рівень механізованою працею в загальних трудових затратах зріс на 8,1 процента і під кінець 1982 року становив 74,6 процента. Економічний ефект становить 25,6 тисячі карбованців, умовно вивільнилося дев'ять робітників, у 240 членів трудового колективу поліпшилися умови праці.

О. ШЕВЧУК,
старший інженер з НОП
Львівського швейного підприємства «Силует».

ПРОФСПІЛКОВІ організації республіки здійснюють велику роботу по зміцненню дисципліни і наведенню порядку на виробництві. Про їх завдання в цій важливій справі розповідає у розмові з кореспондентом секретар Української республіканської ради професійних спілок М. А. Запольський.

— Усі ми добре знаємо, Михайле Антоновичу, що профспілковий комітет на виробництві покликаний захищати інтереси трудящих. Але хотілося б почути вашу думку про підвищення його ролі в зв'язку з повсюдною боротьбою за зміцнення трудової і виробничої дисципліни.

— Безпосередня участь профспілок у розвитку нашого суспільства, в підвищенні ефективності виробництва, в удосконаленні системи організації і оплати праці, в поліпшенні умов праці і побуту підпорядковані захисту законних прав та інтересів трудящих. Але досить часто цьому заважають такі негативні явища, як недбале ставлення окремих працівників до своїх обов'язків, прогули, піяцтво, інші порушення

ДИСЦИПЛІНА — ЗАКОН ДЛЯ ВСІХ В ЦЕНТРІ УВАГИ ПРОФКОМУ

дисципліни. Немає потреби доводити, скільки шкоди такі явища завдають колективам, суспільству в цілому.

Профком як повноважний представник трудового колективу має широкий арсенал засобів виховного впливу. І тут, як кажуть, можливості необмежені. Профілактичними заходами, роз'яснювальною роботою можна досягти дуже багато, в тому числі і повністю уникнути будь-яких порушень дисципліни...

— Але якщо умовляння не діють? Чи може профком застосувати більш суворі заходи?

— Безумовно. Причому, як до рядового робітника, так і до керівника. Ось недавно за формально-бюрократичний підхід до охорони праці профкоми висловили недовіру і поставили питання про звільнення з посади начальника Рава-Руського кафеального заводу В. Г. Дубневича, начальни-

ка Стрийського локомотивного депо В. Т. Беспалова, головного інженера Луцького міськпобуткомбінату О. Н. Казакова та деяких інших.

Вживає профком і таких заходів громадського впливу, як осуд, попередження, постановки на вид, догана і навіть виключення з профспілки.

У багатьох трудових колективах, зокрема, на шахті імені Абакумова об'єднання «Донецьквугілья», на Дніпропетровському трубо-прокатному заводі імені Леніна, в калуському виробничому об'єднанні «Хлорвініл» порушникам переносять відпустку на зимовий період, відсувають чергу на одержання квартири, їх позбавляють пільгових путівок на курорти і т. ін. Досвід Кременчуцького автомобільного заводу розкриває великі можливості товариських судів. Незамінним засобом зміцнення дисципліни слід назвати також робітничі збори.

— Тут, як кажуть, думка очевидна: боротьба за дисципліну — справа колективна. Але тепер у зв'язку з широким впровадженням бригадних форм роботи розширюються і можливості профгруп...

— Справді, бригадна форма організації праці набула широкого застосування. Уже в цьому році у нас в республіці нею буде охоплено 60 процентів робітників промисловості, 45 процентів будівельно-монтажних робіт намічено виконувати за методом бригадного підряду. Зростають масштаби застосування цих форм роботи і в сільському господарстві, в транспорті, в сфері послуг. В результаті цього не тільки поліпшуються економічні показники, а й повніше розкриваються виховні можливості колективів.

Нове положення про профгрупорга закріплює його права і обов'язки в раді бригади. Донедавна за-

стосування такого крайнього заходу, як звільнення з ініціативи бригади, в законодавчому порядку не регламентувалося. Постанова ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР і ВЦРПС «Про дальшнє зміцнення трудової дисципліни і скорочення плінності кадрів у народному господарстві» передбачає даліше підвищення ролі рад виробничих бригад у розгляді питань прийому і звільнення працівників.

— У соціалістичному змаганні завжди знаходились своє відображення важливі, злободенні завдання нашого народного господарства. Сьогодні таким є зміцнення дисципліни і порядку. Яка роль соціалістичного змагання в розв'язанні цього важливого завдання?

— Питання зміцнення трудової дисципліни, скорочення втрат робочого часу дістають конкретне відображення в соціалістичних зобов'язаннях робітників, трудових колективів, розгляда-

ються в числі головних цілей змагання. Так, на Криворізькому Південному гірничо-збагачувальному комбінаті імені XXV з'їзду КПРС колектив структурного підрозділу, який добився найвищих виробничих показників, при наявності хоча б одного порушення трудової дисципліни не може претендувати на класне місце.

За останні роки в колективі заводу «Київпластмас» практично немає прогульників. Цьому сприяли не тільки різноманітні форми морального і матеріального впливу на порушників, а насамперед активне соціалістичне змагання.

Там, де трудове суперництво ведеться не формально, з широким розмахом і з живою зацікавленістю в його результатах, воно благотворно впливає на всі сторони життя колективу. Тому і в боротьбі за дисципліну і порядок на виробництві роль соціалістичного змагання важко переоцінити. Як жива творчість мас воно примножує наші зусилля, підвищує їх віддачу.

Розмову вів

В. ТИМОШЕНКО.

ЗА ВСЕБІЧНОЮ ПРОГРАМОЮ

Розв'язуючи важливе завдання — курс на всемірну інтенсифікацію виробництва, досягнення найвищих результатів при мінімальних затратах, колектив Лебединського УВП взяв на озброєння девіз заповісти: «Ручну працю — на плечі машин!».

На підприємстві розроблено п'ятирічний план за програмою «Праця», в якому охоплено всі сторони діяльності підприємства, в тому числі й по скороченню ручної праці на всіх дільницях.

Меблеве виробництво характеризується тим, що кожна операція вимагає людських рук і, мабуть, не випадково, що на таких підприємствах, як наше, ще низька механізація виробничих процесів.

У свій час підприємство будувалося для виготовлення м'яких меблів потужністю 350 тисяч карбованців. Зараз же випускається продукції на 10 мільйонів 100 тисяч карбованців, тобто в три рази більше, ніж планувалося. Отже, при діючих площах створилися труднощі для збільшення випуску товарів народного споживання.

Тому на УВП вирішено зайнятися реконструкцією підприємства, механізацією трудомістких процесів, скороченням ручної праці по всьому технологічному ланцюгу.

Зокрема, ми механізували доставку нітропродукції, шпону та навантаження меблів. Нинішнього року механізуємо розвантаження автоматично.

Для повної механізації складських робіт у цій п'ятирічці плануємо збудувати новий матеріальний склад.

Тривалий час фізична праця переважала в котельні, що діяла на твердому паливі. Зусиллям колективу її газифіковано, внаслідок чого восьми робітникам поліпшено умови праці.

Цього року власними зусиллями заплановано виготовити 100 метрів рольгангів і прокласти шляхопровід для пересування візочка між цехами.

У другому кварталі нинішнього року планується задіяти централізовану подачу нітролаку у цех обробки.

Після впровадження ліній фасерування кромки із застосуванням дерев'яного шпону значно полегшиться ручна праця робітників дільниці, підвищиться її продуктивність. Безпосередню участь у розробці і виготовленні цієї лінії, а також пристосування по зніманню зв'язів на кромках, виготовленні спеціальних фрез взяв: токарь А. Н. Улько, газозварник А. В. Кобець, начальник виробництва Н. П. Стебляк та інші.

Впровадження ребро-склоувального верстата на дільниці набирання шпону полегшить працю складальників, при цьому також значно підвищиться її продуктивність. Проблема полягає тепер в тому, де дістати для цієї мети спеціальну нитку.

Виготовлений і впроваджений раціоналізаторами підприємства кромкополірувальний верстат та інше обладнання значно зменшили обсяг застосування ручної

праці, позитивно вплинули на зростання її продуктивності.

Запуск гідропреса та здача в експлуатацію виробничого приміщення на 400 квадратних метрів значно полегшить умови праці на дільниці пресування, дасть змогу перебудувати технологічний потік, механізувати значну кількість операцій.

На дільниці механічної обробки деревини присадожні верстати, виготовлені умільцями підприємства, виконують операції свердління лише в горизонтальному положенні. Багато отворів свердляться на пластах по шаблону однією дреллю. Необхідно і тут механізувати операції. Для цього треба мати верстати, що здійснювали б свердління по горизонталі і вертикалі одночасно.

Такими верстатами нас не забезпечують. Потрібна допомога СПКТБ. Але річ у тім, що всі його розробки не дали нам жодного карбованця прибутку, а коштують вони дорого. До того ж, впровадження їх іде повільно. Ніякої ні моральної, а тим більше матеріальної відповідальності за виконану роботу СПКТБ не несе. Мають, їх праця повинна оцінюватися в прямій залежності від досягнутих результатів. Поки при СПКТБ не буде цеху по виготовленню нестандартизованого обладнання і його впровадження на підприємствах, таке становище буде і надалі.

Коли наші робітники бачать високий рівень механі-

зації меблевих підприємств держпромисловості, у них мимоволі виникає запитання: чому у нас таке застаріле обладнання, важкі пневмо- і електросвердла? Це ж питання хочеться поставити і перед іншими службами.

Підприємство не спозна забезпечується пусковою і регулюючою апаратурою, кінцевими вимикачами, приладами контролю і вимірювання.

Відаючи належне досягнутому, колектив підприємства розуміє, що в дію введені ще не всі резерви. На них вказувалося і на листопадовому (1982 р.) Пленумі ЦК КПРС. Це прискорення науково-технічного прогресу, швидке впровадження досягнень науки, техніки і передового досвіду. І тут, нам здається, технічний відділ ЦП УТОГ, повинен регулярно постачати нам інформацію і надавати допомогу.

Наше підприємство критикувалося на одному з пленумів УТОГ за низький рівень механізації трудомістких процесів. У 1982 році цей показник становив у нас 59,3 процента. Впровадивши все заплановане в організаційно-технічних заходах на 1983 рік і п'ятирічку в цілому по дальшому скороченню ручної праці, коефіцієнт механізації становитиме 65 процентів.

На це спрямована вся робота технічних служб підприємства, партійної і профспілкової організації нашої колективу.

П. ВОВК,

інженер з НОП і техніки безпеки Лебединського УВП.

Сумська область.

Двадцять шість років старанно працює на Кам'янець - Подільському УВП З. В. Мисько. За високі трудові успіхи йому присвоєно почесне звання ударника комуністичної праці.

У ці дні Зіновій Володимирович трудиться в рахунок другого півріччя нинішнього року. Цьому сприяють досвід, висока професійна майстерність, дисциплінованість, і, звичайно, добросовісне ставлення до виконання дорученої справи.

Портрет передовика виробництва занесено на республіканську Дошку Пошани УТОГ.

Молодь завжди і в усьому бере приклад з ветерана підприємства.

Фото І. СВИДЕРА.

ЗВІТИ І ВИБОРИ В НАРОДНОМУ КОНТРОЛІ ЗАВДАННЯ ВИЗНАЧЕНО ЧІТКО

Значно похвалюється робота групи «Народного контролю» на Одеському виробничому об'єднанні «Електрик» після листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС. Нині діяльність громадського органу головним чином спрямована на те, щоб поліпшити організацію праці шляхом суворого контролю за станом трудової і виробничої дисципліни.

Робота народних контролерів ведеться згідно з планом і заходами, розробленими спільно з партійним бюро, відділом кадрів і активістами громадськості. Для перевірки стану трудової дисципліни проводять рейди. Їх матеріали вивішують на цехових і заводській дошках. «Блискавки» «Тривожні сигнали» — надають широкій гласності діяльності народних дозорців, закликають до відповідальності порушників, інформують про те, яких заходів вжито до них.

У цьому напрямку вже досягнуто відчутних результатів. Значно скоротилась кількість запізнень на роботу, поліпшилась виробнична дисципліна і, як наслідок, помітно зросла продуктивність праці. Проте, нерозв'язною проблемою залишається на підприємстві плінність кадрів. Аналіз показує, що найбільший процент звільнень припадає на категорію робітників, які пропрацювали на підприємстві менше одного року. Ця кількість становить близько 80 процентів із загального числа тих, що звільнилися. На-

ведений факт свідчить про те, що основна маса «клітунів» — це люди, які не встигли адаптуватися у колективі, з якихось причин не змогли протягом року закріпитися в ньому. І завдання народних контролерів нині й полягає у тому, щоб з'ясувати, що стало на заваді тим, в основному молодим людям, відчутти себе повноправними членами колективу.

Дозорці спільно з громадським відділом кадрів можуть і повинні брати участь у розв'язанні питань прийому на роботу, більш суворо і вимогливо ставитися до тих, хто схильний до частой зміни місць роботи і професій. У цьому питанні дієву допомогу громадським організаціям повинен надати об'єднання УТОГ, а саме: не направляти до «Електрика» людей, яким властиве (і вже давно зафіксоване) прагнення до мандрів і тривалих міграцій.

У ці дні у всіх виробничих підрозділах підприємства триває звітно-виборна кампанія. Трудівники «Електрика» називають імена народних контролерів. Ними стануть кращі робітники і службовці, які є взірцем виконання свого громадянського і робітничого обов'язку.

В. РЕЗУНОВ,

голова групи народного контролю Одеського виробничого об'єднання «Електрик».

ЯКІСТЬ НАСАМПЕРЕД

сенко, Л. С. Головатюк та інші.

Високоякісну продукцію виготовляють швачки — кавалери ордена Трудового Червоного Прапора М. Є. Калько та Н. К. Берегова, швачки Л. Н. Кононенко, О. В. Полова, Г. К. Баленко, Н. Г. Мирко. Минулого року їм присвоєно звання «Відмінник якості».

Досягнуті успіхи — результат комплексної механі-

зації виробничих процесів, впровадження передової технології і комплексної системи управління якістю продукції, розвитку творчої активності робітників та інженерно-технічних працівників.

Все ж варто відзначити, що окремі колективи продовжують виготовляти недоброякісну продукцію. Це, зокрема, стосується бригад

№ 4 і № 6, де майстрами Г. Н. Кротик та Г. А. Цибенко.

Наше головне завдання — дати продукції більше, кращої якості і з меншими затратами. На це і спрямована виховна робота партійної, профспілкової комсомольської та первинної організації УТОГ.

Н. ТЕЛЮКОВА,
заступник директора
Полтавського УВП-1
з виховної роботи.

титу з таких видів спорту, як легка атлетика та шахи.

В. ТРАЧУК,
голова Кременецького міжрайвідділу УТОГ.
Тернопільська область.

ХОРОШИЙ СПЕЦІАЛІСТ

І. Ю. Троцюк працює художником-оформлювачем на Кременецькому хлібокомбінаті. Він — спеціаліст своєї справи. Гасла, карбування — все то витвір його вправних рук.

Іван Юстинович неодноразово виходив переможцем соціалістичного змагання, користується заслуженою шаною серед своїх товаришів.

А ще передовика знають як хорошого спортсмена: він захищає честь свого колек-

Раїсу Михайлівну Старостіну та Липу Андронівну Кордибаху знають у колективі Одеського виробничого об'єднання «Електрик» як вправних комплектувальниць, сумлінних і старанних трудівниць.

Норми виробітку вони виконують на 150—160 процентів.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА: НАШ ВНЕСОК

МЕЛОДІЙНИЙ ПЕРЕДЗВІН МЕТАЛУ

Пишається професією коваля М. О. Сизов — трудівник колгоспу імені Гагаріна. Тридцять років минуло відтоді, як Микола Олександрович вперше переступив поріг кузні. А відтак, на все життя полюбив він цю нелегку, але потрібну

роботу. Треба комусь з механізаторів виготовити необхідну деталь — будь ласка: зробити він її швидко і якісно.

Ще зранку від кузні долинає мелодійний передзвін металу. Можна лише здогадуватися: термінове у

Миколи Олександровича завдання, коли до схід сонця прокинувся.

Все неначе гаразд. Але досвідченого коваля хвилює одне: швидше б підшукати хлопця, котрий би зміг замінити його, коли піде на пенсію. Він би спозна пере-

дав йому секрети професійної майстерності, та й підмога, як не як, була б відчутна. Микола Олександрович був би тоді спокійним. Знав би, що його місце зайняла людина, котра, як і він сам, завжди потрібна для інших...

З. БЕРЕЖНА.

Кіровоградська область.

ЧЕСТЬ БУТИ ПЕРЕДОВИКОМ

Високими трудовими успіхами увінчалась самовіддана праця трудівників сільського господарства Березнянщини: район вийшов переможцем республіканського соціалістичного змагання за збільшення виробництва і продажу державі продукції тваринництва на честь 60-річчя утворення СРСР і переможцем обласного соціалістичного змагання за підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва.

Вагому частку праці вклали в цю перемогу і нечуючі району. На якій би ділянці вони не трудились — в полі чи на фермі — працюють завжди на совість, з душою.

Приємно було мені бути присутньою на урочистих зборах колгоспу «31-а річниця Жовтня», на яких вшановували переможців змагання минулого року.

Серед нагороджених — і три члени УТОГ: М. Гавриляк, Ю. Пеняк та М. Логойда. Їм вручили цінні подарунки.

Радують успіхи й таких нечуючих Велико-Березнянського міжрайвідділу, як М. Клецько, В. Погоріляк, І. Король та інших. Вони відзначені знаком «Перемо-

жець соціалістичного змагання 1982 року».

Великі і відповідальні завдання поставлені перед нечуючими трудівниками міжрайвідділу. Головне з них успішно виконати план і соціалістичні зобов'язання третього, серцевиного року одинадцятої п'ятирічки.

І. БАЛУШАК,
голова Велико-Березнянського міжрайвідділу УТОГ.

Закарпатська область.

У червні 1933 року в нашій республіці згідно з постановою Центрального Виконавчого Комітету і Ради Народних Комісарів УРСР було створено Українське товариство глухих. Головною метою і завданням було: об'єднання трудящих, позбавлених слуху, залучення їх до суспільно-корисної праці, до активної участі в господарському й культурному будівництві, підвищення їх ідейно-політичного, культурного і технічного рівня, виховання у душі радянського пат-

ріотизму, безмежної відданості соціалістичній Вітчизні та Комуністичній партії. З цього часу в обласних центрах, містах і районах республіки розпочалась підготовка до першого з'їзду УТОГ. Особливу увагу було звернуто на організаційне об'єднання глухонімих, на їх працевлаштування і навчання. В цій справі уряд Радянської України вжив необхідних заходів і, перш за все, для створення матеріально-технічної бази Товариства.

1938 Майже п'ять років минуло, як було створено УТОГ. І цей час пройшов у підготовці до першого з'їзду, що відбувся у березні 1938 року у Києві. На з'їзді прибуло 79 делегатів. Тоді в складі Товариства було 12 обласних, 30 міських, 14 районних відділів, 88 первинних організацій. Крім того, до УТОГу входив республіканський відділ Молдавської АРСР. На обліку в Товаристві перебувало 27 тисяч 660 чоловік, з яких членством було охоплено близько 6200 осіб.

На 40 підприємствах артільного, як говорили тоді, карлікового типу працювало 1340 нечуючих, в державній промисловості — близько 2 тисяч і на підприємствах інвалідної та промислової кооперації — 1648 чоловік.

Невеликі підприємства, звичайно, випускали небагато продукції, асортимент якої був дуже вузький. Річна виробнича програма в той час становила 1,2 мільйона карбованців.

Делегати з'їзду звернули увагу на необхідність встановлення тіснішого зв'язку відділів Товариства з профспілками з тим, щоб успішніше займатися навчанням глухих юнаків і дівчат, їх працевлаштуванням й обслуговуванням трудящих.

З'їзд обговорив проект статуту і прийняв його. З цього часу нечуючі України були вже юридично об'єднані у своєму Товаристві, що стало яскравим виявом принципів радянської демократії, як це було записано в Конституції СРСР, прийнятій в 1936 році.

Післяз'їздівський період був пам'ятний тим, що з возз'єднанням у 1939, 1940 і 1944 роках західних областей з Радянською Україною до трудящих глухонімих галичан, буковинців і закапатців прийшли свобода, рівність, братерство і

дружба з усіма народами Країни Рад.

Віроломний напад німецького фашизму на СРСР, тимчасова окупація України завдали великої шкоди народному господарству республіки. Були зруйновані майже всі підприємства, культзаклади, гуртожитки Товариства. Але завдяки повсякчасній турботі партії та уряду, ентузіазму і самовідданій праці нечуючих трудящих до 1948 року УТОГ завершив відновлення своєї виробничої бази, організаційної та культурно-виховної роботи.

1956 Минали роки. І ось на п'ятому з'їзді УТОГ, що відбувся в травні 1956 року, із задоволенням відзначалось, що в житті Товариства відбулось чимало позитивних змін. Перш за все, членством було охоплено майже 30 тисяч чоловік. На обліку вже перебувало 48 тисяч 500 дорослих глухих, у тому числі в сільській місцевості — близько 26 тисяч 500. В результаті активізаційної роботи з нечуючими на селі було створено близько 200 первинних організацій. Значно підвищився рівень виробничої діяльності навчально-виробничих комбінатів. Тривало освоєння нових видів виробів, впровадження нової техніки та передової технології, навчання кадрів спеціальностям. На підприємствах за чотири роки з'їзду, пройшли підготовку за фахом близько 2800 молодих робітників. У результаті розширювались і зростали потужності підприємств, збільшились їх фонди. У 1957 році вже з'явилась можливість відмовитись від державної дотації. Товариство взяло на себе фінансування витрат на соціально-культурне обслуговування нечуючих.

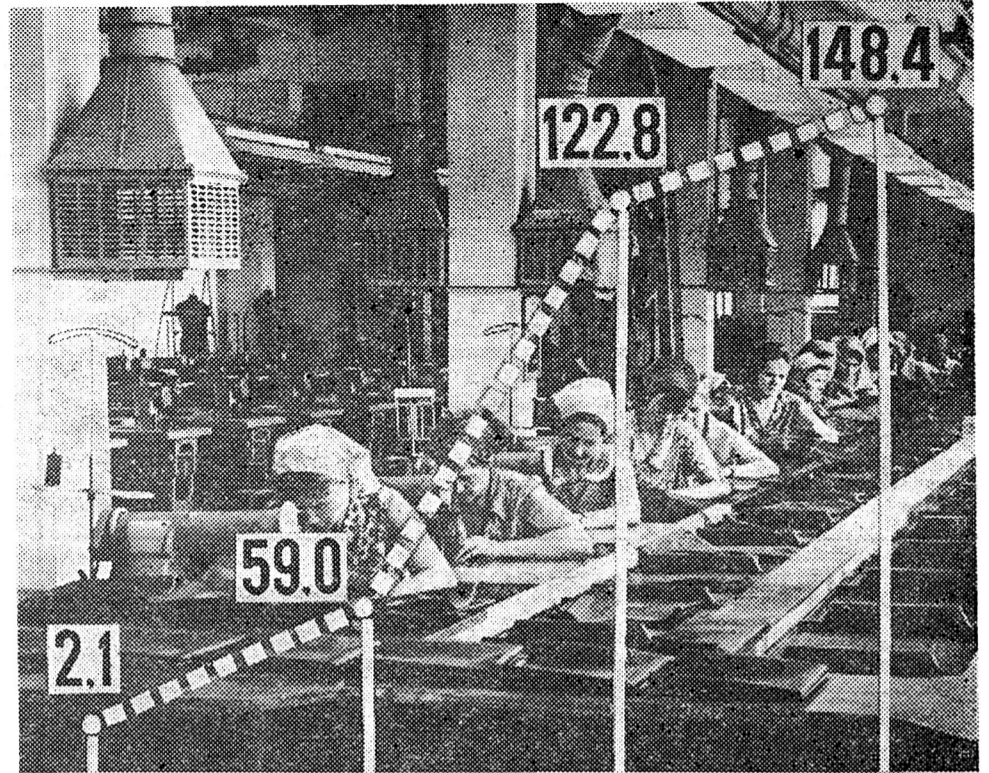
1968 Рік у рік міцніла матеріально-технічна база Товариства, зростає обсяг випуску валової продукції. Висо-

яччю рішення з'їздів КПРС і Компартії України, величезні завдання планів п'ятирічок, а також постанови з'їздів УТОГ, глухі трудящі нашої республіки домоглись нових успіхів. Завдяки цьому росли, змінювали свій профіль УВП, тривало даліше оснащення їх найновішою технікою. Важка ручна праця замінювалась машинами, встановлювались автомати, конвейерні лінії. Колективи УВП широко розгорнули боротьбу за випуск продукції тільки першим сортом і з першого подання.

Як відомо, переломними у зростанні економічної бази Товариства стали роки восьмої п'ятирічки, коли всі підприємства перейшли на нові умови економічного стимулювання і планування. Це значною мірою прискорило підвищення продуктивності праці, сприяло впровадженню передових методів праці, збільшенню фондовіддачі та прибутку.

Прибутки Товариства з року в рік, з п'ятирічки в п'ятирічку зростали. Це дало можливість тільки на капітальне будівництво витратити за десять років (1967—1976 рр.) 41,6 мільйона карбованців. За цей час збудовано і введено в дію 36 виробничих будов і споруд підприємств і об'єднань; 3150 родин робітників одержали впорядковані квартири загальною площею 133 тисячі 700 квадратних метрів, а також 10 гуртожитків більш як на 2 тисячі ліжок-місць. Вступили до ладу діючих 9 будов культурно-освітніх закладів УТОГ.

В діяльності Товариства відбулись нові зміни. Вони були відзначені на десятому з'їзді УТОГ, що проходив в 1976 році в обстановці великого політичного і трудового піднесення, викликаного історичними рі-

1948 р. 1966 р. 1976 р. 1982 р.

шеннями XXV з'їзду КПРС і «Основними напрямками розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки».

За звітний період Товариство досягло значних успіхів на всіх напрямках діяльності. Це стало можливим завдяки великій організаційській і політико-виховній роботі, проведеній Центральним правлінням, обласними, міськими і міжрайонними відділами, постійній допомозі й увазі з боку партійних і радянських органів.

1981 Трудові колективи Товариства успішно виконали виробничі плани десятої п'ятирічки, заклали міцну основу для плідної діяльності в роки одинадцятої, рубежі якої накреслив XXVI з'їзд КПРС. Приступивши до практичного виконання плану і соціалістичних зобов'язань, члени УТОГ з радістю дізнались про підсумки діяльності Товариства в економічній і соціальній сферах, а також про свої великі завдання на нову п'ятирічку і 80-і роки в цілому. Про це йшла мова на XI з'їзді УТОГ, який відбувся в липні 1981 року в м. Донецьку.

Дальшого розвитку набула вища форма соціалістичного змагання — рух за комуністичне ставлення до праці. Звання «Ударник комуністичної праці» було присвоєно більш як 14 тисячам членів УТОГ.

Завдяки творчій активності колективів підприємств, організацій і установ Товариства, натхненних історичними рішеннями XXVI з'їзду КПРС, в 1981—1982 роках досягнуто певних успіхів як у виробничій справі, так і в постановці організаційної та культурно-масової роботи. Достроково виконано план другого року п'ятирічки по виробництву, реалізації промислової продукції, у тому числі по випуску більшості найголовніших видів виробів.

Перехід з 1 січня 1982 року на новий економічний

показник — випуск нормативно-чистої продукції — дав можливість більш правильно оцінювати внесок кожного трудового колективу в успішне виконання планових завдань, встановлювати нормативи заробітної плати і проводити відрахування у фонди економічного стимулювання.

У Товаристві все робиться для того, щоб поліпшувати умови праці, побуту і життя нечуючих.

57 тисяч 300 членів УТОГ, що перебувають на обліку, нині успішно здійснюють завдання 1983 року. Вони сповнені сил, енергії та рішучості виконати рішення листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС і ознаменувати 50-річчя утворення нашого Товариства новими успіхами у праці.

Трудівники підприємств і об'єднань Товариства, ставши на ударну вахту «П'ятирічка: рік третій», уже домоглися нових успіхів у виконанні виробничих завдань першого кварталу. Планові показники по нормативно-чистій продукції, з обсягу реалізації, по прибутку, номенклатурі та інших показників перевершено.

Високі трудові рубежі намічено соціалістичними зобов'язаннями на третій, серцевинний рік: виготовити продукції на 147,5 мільйона карбованців (в 1982 році план був 142,8 мільйона карбованців), випустити надпланової продукції по НЧП на 600 тисяч карбованців, підвищити продуктивність праці на 3 проценти, знизити собівартість продукції на 1,2 процента, забезпечити випуск продукції з державним Знаком якості у загальному обсязі виробництва по НЧП на 25,8 процента. Намічені рубежі вимагають значної організаторської роботи в колективах, виховання в кожному трудівника почуття господарського, дбайливого ставлення до народного багатства.

Для дострокового виконання планових завдань і соціалістичних зобов'язань треба мобілізувати всі тру-

дові, матеріальні та фінансові ресурси, зосередити увагу кожного члена Товариства на те, що його головний особистий обов'язок, це — перш за все, трудовий внесок, який, наче струмок, вливається в загальний кінцевий результат всієї економічної системи УТОГ.

У відповідь на рішення листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС нечуючі трудівники, підтримуючи почин москвичів, ведуть боротьбу за зміцнення трудової дисципліни, скорочення втрат робочого часу, за найвищу віддачу кожної робочої години. Вони знають, що підвищення ефективності виробництва і якості роботи потребує вжити заходів до неухлиного вдосконалення технологічних процесів, збільшення коефіцієнта використання виробничих потужностей, економії сировини, матеріалів, енергетичних і паливних ресурсів, пошуку резервів з тим, щоб негайно привести їх у дію.

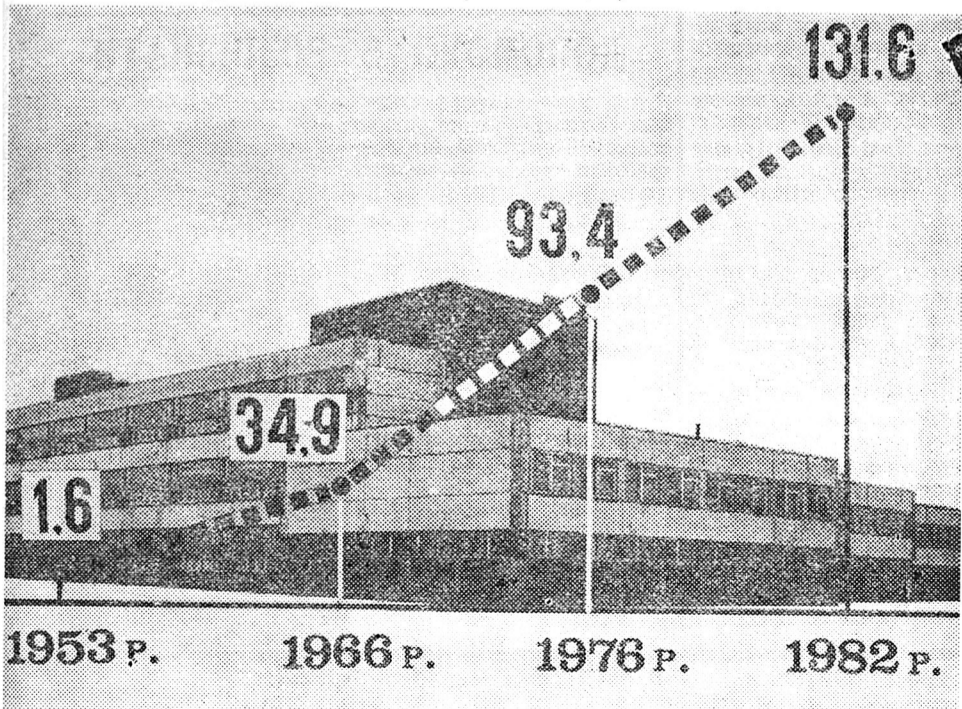
На здійснювання цих та інших важливих заходів, спрямованих на успішне виконання висунутих партією завдань економічного і соціального розвитку країни, і спрямований проект «Закону про трудові колективи і підвищення їх ролі в управлінні підприємствами, установами, організаціями», який нині внісено на всенародне обговорення.

Трудові колективи нашого Товариства одностайно схвалюють проект нового Закону. Вони добре розуміють, що їх громадські права тісно поєднуються з обов'язками, які вимагають високопродуктивної праці, підвищення активності та ініціативи кожного робітника.

Як і всі радянські люди, члени УТОГ підіймають прапор соціалістичного змагання за виконання і переможного виконання взятих на 1983 рік зобов'язань, що дозволять Товариству вийти на нові рубежі економічного і соціального розвитку, запровадити в життя історичні рішення XXVI з'їзду КПРС.

П. ВІКТОРОВ.

ЗРОСТАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ
(у мільйонах карбованців)

ВШАНОВАНО ВЕТЕРАНІВ

Того вечора в Червоному куточку Чернівецького обласного будинку культури УТОГ було, як ніколи, людно. Бажаючих побувати на тематичному вечорі-зустрічі з ветеранами нашого Товариства Г. У. Власовим і Т. В. Брезним виявилось дуже багато. Нечуючі поспішали сюди, щоб віддати свою шану і повагу людям, котрі стояли біля джерел Чернівецького обліводу УТОГ.

Ведучі представили винуватців урочистостей і, після короткої, але промовистої автобіографічної довідки, надали слово С. П. Комісаровій. Голова обліводу розповіла про трудовий і громадянський подвиг ветеранів, про тих, «хто закладав перші цеглини у міцний фундамент нашого Товариства».

Потім на святково прикрашену сцену було внесено макет трудової книжки. В ній єдиний запис про те, що 1945 року Т. В. Брезний був зарахований на роботу у Чернівецьке УВП. Відтак стало відомо, що невдовзі заслужений ветеран відзначатиме свій 40-річний ювілей праці на одному підприємстві. Під оплески присутніх Троян Вікторівич вийшов на сцену і прозвучала схвильована розповідь про становлення і розвиток Чернівецького УВП, яке з кустарної майстерні нині перетворилося в потужне, сучасне підприємство.

Потім до учасників вечора звернувся Григорій Ульянович Власов. Він розповів про основні етапи утворення нашого Товариства і, зо-

крема, про організацію Чернівецького обліводу УТОГ. Колишній голова обласної організації наочно порівняв становище глухих у повоєнні і теперішні часи, і висловив щире подяку тим, завдяки чим самовідданим зусиллям життя нечуючих Буквини і Закарпаття стало змістовним і повнокровним. Одразу після війни і до нашого часу цій благородній справі віддали свої сили, досвід, енергію М. Єрмаков, А. Головацький, В. Лозинський та інші.

Після урочистого вітання піонерів, відбувся концерт художньої самодіяльності. Квіти, бадьорій і піднесений настрій, усмішки друзів — все це було прикметами чудового вечора.

С. ДАНИЛЮК,
художній керівник Чернівецького будинку культури.

НАТХНЕННО, ПІДНЕСЕНО

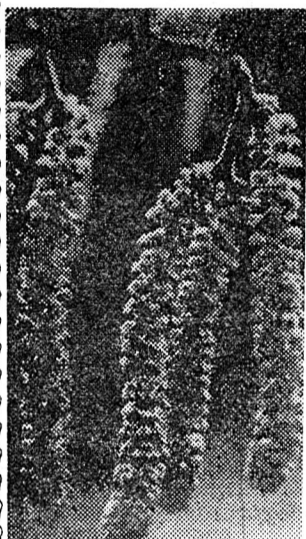
Гастрольні поїздки колективу художньої самодіяльності Одеського обласного будинку культури УТОГ по містах Радянського Союзу — традиційна форма творчої співдружності аматорів сцени з колегами інших республік. Географія виступів нечуючих артистів з Одеси надзвичайно широка. Вони побували із творчими звітами у Кишиневі, Єревані, Львові, Талліні, Баку, а нещодавно їх гостинно приймали ташкентці — члени УТОГ.

Велика концертна програма, що тривала три години, складалась з усіх основних естрадних жанрів. Прозву-

чали у супроводі вокально-інструментального ансамблю пісні радянських композиторів у виконанні Р. Піскун та Л. Дворник, майстерно декламувалися вірші, танцюристи заповнили серця глядачів українськими і білоруськими народними танцями, були показані літературні і хореографічні композиції на історичну, ідейно-патріотичну тематику. Вибухи сміху у залі, як і завжди, викликали комедійні інтермедії та сценки.

Концерт пройшов з великим успіхом, а перебування одеситів у Ташкенті вилитося у справжнє свято дружби.

І. КРИКЛИВИЙ.

Відвітає ліщина...

Фотоетюд І. ТОЛОЧКА.

В РОЛІ КАСИРА—КОМП'ЮТЕР

Скоротити до мінімуму «шлях» пасажирів до запобіжного віконця авіакаса допоможе АСУ «Сирена-2».

Кожен касир Аерофлоту обслуговує за зміну не одну сотню пасажирів. Нескінченні запитання, уточнення, заповнення квитків, нарешті, тривалі чекання відповіді з відділу комплектування. Природно, людина стомлюється, з'являється роздратованість. А за віконцем — не менш втомлена черга. І, як правило, чимала. Адже кількість бажаючих скористатись найшвидшим транспортом постійно зростає. Тільки в нашій республіці авіатори щороку обслуговують близько 13 мільйонів пасажирів.

Щоб яскрава реклама «Аерофлот — швидко і зручно» сприймалась без певної частки іронії, і вирішено дати на допомогу касирам комп'ютерну систему. Невдовзі, як твердять її автори, спеціалісти інформаційно-обчислювального центру Українського управління цивільної авіації, одержати квиток на літак не становитиме труднощів. Підійшов до каси — і за 2-3 хвилини з'явиться в кишені. Коли ж місць на потрібний рейс немає, вам так само швидко запропонують інший можливий варіант.

А поки що АСУ проходить випробування в будинку центру.

— Мені, будь ласка, один квиток на рейс 1792. — намагаюсь увійти в роль пасажира.

Оператор натискає на клавіші пульта, набирає код мого «запиту». В пам'ять машини закладено вчеплену інформацію про рейси, наявність квитків на них, кількість «броні» і багато чого іншого. І ЕОМ миттю «відповідає»: видає з друкуючої машини готовий квиток, в якому проставлено навіть моє прізвище. На «запит-відповідь» пішло лише... три секунди.

— Ось така «вправність» АСУ і допоможе розвантажити черги, — говорить старший інженер сектора впровадження системи В. В. Зволінський, показуючи світлі екрани дисплеїв і миготливі різнобарвні вічка індикаторів. Крім того, з'являється можливість скоротити до мінімуму кількість працюючих на комплектуванні. Роль диспетчерів цієї найбільш гарячої точки розпродажу квитків візьме на себе електроніка...

І ще один немаловажний плюс. Купити квитки можна буде попередньо не за 15 днів, як тепер, а за 20. У літній час — за 40. Спрощується і процес повернення квитків. Якщо тепер це зв'язано з багатьма складними операціями, то з впровадженням системи старший касир без особливих клопотів «вкладатиме» зданий квиток назад у пам'ять ма-

шини, і вона його «видасть» іншому пасажирові.

Перша в республіці автоматизована система управління продажем і бронюванням квитків, яка впроваджується в Києві, створюється з урахуванням розвитку Аерофлоту. Тепер у столиці України обслуговується 250 пасажирських рейсів, однак у разі потреби «Сирена-2» зможе охопити значно більшу кількість.

Перша черга АСУ почне працювати наприкінці цього року. Намічено обладнати електронний зал комплектування і встановити потім більше як 60 пультів у центральній касі, її філіялі, в касах обох київських аеропортів. Поступово встановиться зв'язок з московською, ростовською, мінською системами. Це полегшить оформлення квитків «туда-назад» для багатьох авіаліній.

Після випробувань комп'ютера-касира в столиці республіки, він буде впроваджений у Сімферополі, потім — у Львові. До речі, львівська АСУ буде єдиною в своєму роді. Вона обслуговуватиме пасажирів цілого куца західноукраїнських аеропортів. А в майбутньому, певна річ, допомогою електроніки скористаються і в багатьох інших містах. Принцип роботи системи використаний і працівниками інших видів транспорту.

А. ЧИРВА.

ЗАРУБІЖНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Більше стає нечуючих

Такого висновку дійшли вчені ФРН. Кількість людей, котрі втрачають слух, в промислово-розвинутих країнах зростає рік у рік. У Федеративній Республіці Німеччини, наприклад, нині понад 3,5 мільйона громадян хворіють на різноманітні форми глухоти. На жаль, це не вікова туговухість. Переважну більшість складає молодь, котра втрачає слух не тільки через інфекційні хвороби, але й через високий рівень шуму на робочих місцях. Ще один «постачальник» глухоти... модні дискотеки, що обрушують на молоді зливу шаленої музики. Людина зі слуховим апаратом стає поширеним явищем у промислово-розвинутих країнах. Однак багатом протез вже не може допомогти.

3,5 мільйона громадян складає понад 6 процентів всього населення ФРН. Проте це не зовсім точна цифра: по-перше, вона постійно зростає; по-друге, декотрі, боячись втратити роботу, старанно приховують свою недугу.

Зіграємо в „15“

Сподіваємося, читачі знайомі з цією грою — головоломкою. Плоска коробочка або рамка, в якій містяться квадратики, пронумеровані від 1 до 15. Є і шістнадцята клітинка, так зване «пусте місце». Перед початком гри плитку змішують, і, завдання полягає в тому, щоб за найменшу кількість ходів розставити їх згідно з порядковими номерами.

Гра з'явилася на прилавках магазинів у 1878 році. Її винахідник — американець Сем Лойд спочатку обумовив таке правило: «... 15 пронумерованих кубиків, які складені в коробці в послідовності 1, 2, 3, 4, ..., 12, 13, 15, 14, треба, пересуваючи по одному, скласти так, щоб плитку під номерами 14 і 15 помінялися місцями, а всі інші залишилися на місці».

Головоломка викликала бум не тільки в США, але й в Європі. У гру, занедбавши службу, змалалися чиновники, робітники заводів і фабрик. Було навіть прийнято урядовий указ, який забороняв приносити на роботу горезвісну головоломку! Інтерес посилювався й тим, що нікому не вдалося розв'язати задачу, яку запропонував Сем Лойд, тобто не ціпаючи інших, поміняти місцями фішки під номерами 15 і 14.

За справу взялися математики. Спочатку вони дійшли висновку, що головоломка має... 1,307,674,368,000 варіантів. А трохи пізніше було доведено її нерозв'язність. Тоді Сем Лойд вніс корективи у правила гри, які дійшли до наших днів без змін (див. початок замітки).

Мабуть, читачі вже здогадалися, що ця замітка з'явилася у нашій газеті не випадково: Сем Лойд, відомий винахідник багатьох настільних ігор, а також автор дослідницької роботи, в якій описано понад тисячу головоломок, завдань, задач і загадок, був... глухонімим від народження.

Редактор П. БУЛАТОВ.

КИЇВСЬКИЙ ТЕХНІКУМ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

ОГОЛОШУЄ

набір учнів на 1983—1984 навчальний рік у спецгрупи глухих на перший курс денного відділення за спеціальністю «Обладнання швейних підприємств».

На навчання приймають юнаків і дівчат віком до 30 років з освітою 12 класів школи глухих, 10 класів школи туговухих і 8 класів масової школи. Строк навчання 4,4 року.

Для вступу до технікуму необхідно подати такі документи:

- 1). Заяву на ім'я директора технікуму з зазначенням обраної спеціальності.
- 2). Документ про освіту (в оригіналі).
- 3). Автобіографію.
- 4). Медичну довідку (форма № 286).
- 5). Чотири фотокартки розміром 3×4 (без головного убору).
- 6). Довідку-характеристику з місця роботи, навчання або з місця проживання.
- 7). Для працюючих — витяг з трудової книжки, завірений керівником підприємства або установи, а для колгоспників — витяг з колгоспної книжки, завірений правлінням.
- 8). Направлення-рекомендацію з місця роботи і обласного відділу УТОГ.
- 9). Свідоцтво про народження або паспорт (подаються особисто).

Прийом документів з 1 червня по 31 липня ц. р.

Вступні іспити проводяться з 1 по 20 серпня 1983 року з таких предметів: російської або української мови (письмово), математики (усно).

Особи, що мають виробничий стаж не менше двох років і успішно склали вступні іспити, до технікуму приймаються поза конкурсом.

АДРЕСА ТЕХНІКУМУ: 252042, Київ-42 вул. Івана Кудрі, 29. З залізничного вокзалу Іхати трамваем № 30, тролейбусом № 10 до зупинки «Чеська».

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ

ГОМЕЛЬСЬКИЙ МАШИНО-БУДІВНИЙ ТЕХНІКУМ

ОГОЛОШУЄ

набір учнів у спецгрупі глухих і слабочуючих на перший курс 1983—1984 навчального року денного відділення за спеціальністю «Обробка металів різанням».

На навчання приймають юнаків і дівчат віком до 30 років з освітою 12 класів школи глухих, 10 класів школи слабочуючих або 8 класів масової школи.

Для вступу до технікуму необхідно подати такі документи:

- 1). Заяву на ім'я директора технікуму з зазначенням обраної спеціальності.
- 2). Документ про освіту (в оригіналі).
- 3). Медичну довідку (форма № 286).
- 4). Чотири фотокартки розміром 3×4 см (без головного убору).
- 5). Направлення-рекомендацію з місця роботи і обліводу УТОГ.
- 6). Свідоцтво про народження або паспорт (подаються особисто).

Особи, що вступають до технікуму, складають вступні іспити з таких предметів: російської або української мови (переказ), математики (усно).

Прийом заяв з 1 червня до 31 липня, вступні іспити з 1 по 20 серпня, зарахування проводиться з 21 по 24 серпня 1983 року.

Відмінники приймаються без іспитів. Учням технікуму, що вступають у навчання, виплачується стипендія в розмірі 45 крб.

АДРЕСА ТЕХНІКУМУ: БРСР, м. Гомель, вул. Крестьянська, 1. Тел.: 2-37-19, 2-35-69.

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ ТЕХНІКУМУ

ДОПОМОЖІТЬ РОЗПІЗНАТИ

Два роки тому на станцію Голованівськ потрапив невідомий нечуючий, що потребував термінової медичної допомоги. Після одужання його взяла до себе на тимчасове проживання сім'я В. П. Москаленка, яка мешкає за адресою: ст. Голованівськ, Кіровоградської області, вулиця Радянська, 30.

За цей час вдалося встановити, що у нього є дружина і два сини, які проживають неподалік від станції Голованівськ.

Прохання до всіх, хто знає місцезнаходження рідних, близьких або знайомих цієї людини повідомити Кіровоградський обласний відділ УТОГ.

